

- folk@vl.no
- tips til avdelingen: 22 310 358

folk

Geir Magne Engås blir rektor på Vestborg vidaregåande skule.

Ny rektor ved Vestborg

■ Vestborg vidaregåande skule på Stranda har fått ny rektor frå 1. august 2008. **Geir Magne Engås** (33) tek over etter **Odd Rannestad**, som har vore rektor på skulen i tre år og skal tilbake til sin tidlegare arbeidsplass på Sørlandet.

Den nye rektoren er frå Ulsteinvik og har sjølv vore elev på Norsk Luthersk Misjonssamband sin internatskule på Stranda. Etter å ha avslutta studia i Bergen i økonomi, kristendom, kroppsoving, har han fire års erfaring som ungdomssekretær og styrar av ein leirstad i Hordaland, før han hausten 2006 kom til Vestborg som lærar. **Vårt Land**

En rose som rei

Anne Margrethe Lund er blind og alvorlig kreftsyk, men finner styrke i Gud og sangen. Hun vil gi oss inspirasjon til å møte motgang med krefter vi ikke trodde vi hadde.

Olav Solvang
olavs@vl.no 22310438

Tittelen på den nye CD-plata hennes, *Crushed Roses*, er en metafor for å bli slått ned av vonde omstendigheter, men likevel kunne reise seg igjen. Det er mye det livet hennes har dreid seg om de siste årene.

– Sangene på platen er basert på livserfaringer, men også drømmer og håp. Mister vi håpet, mister vi alt, sier 38-åringen når vi treffer henne i leiligheten på Grefsen i Oslo.

Vil skape undring. Som sanger og artist synger Anne Margrethe Lund gjerne i kirker og kristne sammenhenger, men det er kirkefremmede som ligger hjertet hennes nærmest.

– Det er en konsekvens av troen min. Jesus gikk jo mest blant folk utenfor de religiøse kretsene, og da er jeg ikke fornøyd med å bare synge for de kanskje hundre som går fast i en menighet.

Hun tror alle mennesker er barn av Gud, at vi har nedlagt en lengsel etter et åndelig hjem i oss.

– Hvis jeg er heldig, vil Gud gjennom sangene mine åpne nettopp den hjertedøren og minne folk om hvor de kommer fra.

– *Opplever du at musikken er et redskap for Gud?*

– Ja, og den er en viktig del av meg som profesjonell sanger og musiker. Det må være kvalitet, presiserer artisten som har seks-årig utdanning ved Musikkhøgskolen i Oslo.

Feilbehandling. Anne Margrethe Lund ble født med kreft i øynene. Hun fikk strålebehandling ved Rikshospitalet, men måtte fjerne

FORMIDLER HÅP

Anne Margrethe Lund

Alder: 38

Bor: Oslo

Yrke: Sanger og foredragsholder

Aktuell med: Crushed Roses

begge øynene som toåring.

– Familien min måtte forsone seg med at jeg var blind. De var glad jeg hadde overlevd, sier Anne Margrethe.

Selv om hun slet en del med sår i ansiktet etter strålingen, har hun gode minner fra oppveksten. Hun var en frisk og sporty jente. Men i 1995 begynte hun å få forskjellige plager fra hodet. Fire år senere kom diagnosen: En stråleindusert ondartet svulst på grunn av røntgenbehandlingen hun hadde fått som barn.

«Gud holder meg oppe. Han har ikke gitt meg noe svar på hvorfor jeg ikke blir helbredet, men han har vist at jeg kan være sterk i min svakhet»

Samtidig ble det avdekket at Radiumhospitalet på samme tid hadde nyere og mer skånsomme strålemetoder.

– Det nytter ikke å tenke på at kreften kanskje kunne vært unngått hvis jeg hadde fått riktig behandling, sier kvinnen som måtte gjennom en omfattende hodeoperasjon og en rekke cellegiftbehandlinger.

For tre år siden innrømmet

helsemyndighetene feilen og tilkjente henne et erstatningsbeløp. Pengene har kommet godt med, men de har ikke gjort henne frisk. Kreften har vært mer eller mindre aktiv de siste ti årene. Spesielt de siste tre årene har hun hatt mye smerter. Det har vært flere tunge stunder.

– Da trekker jeg meg tilbake. Noen ganger er jeg så slapp at jeg må ligge. Men jeg ber og mediterer, både alene og sammen med gode venner. Det hjelper. Greier jeg å synge, kanskje også danse litt, merker jeg at humøret stiger ytterligere.

Krig mot døden. Da hun i oktober i fjor fikk beskjed om at kreften på nytt hadde spredd seg til lungene, opplevde hun at hun enda en gang fikk styrke til å se fremover.

– Jeg hadde jo en plateutgivelse å glede meg til, smiler hun.

– *Hvordan greier du stadig å mobilisere på nytt?*

– Gud holder meg oppe. Han har ikke gitt meg noe svar på hvorfor jeg ikke blir helbredet, men han har vist at jeg kan være sterk i min svakhet. Jeg tror sangen er et kall, og da kan jeg ikke bli liggende. Det er mye stahet og viljestyrke i slekta vår. Vi gir oss ikke så lett.

– *Hvordan ser du på døden?*

– Jeg er ikke redd for døden. Når den en gang kommer, vil jeg nok oppleve å bli befridd av Jesus og englene hans. Men jeg har likevel erklært krig mot døden. Døden er ingen befrier, men Jesus er det. Fremdeles har jeg mye ugjort på jorden, og da skal ikke døden få lov til å ødelegge.

Gründer. Anne Margrethe vil bruke sine erfaringer til å

hjelpe andre – blant annet med mestring av kreft. Da hun første gang mistet stemmen midlertidig på grunn av cellegift, begynte hun å studere psykologi.

– Jeg tok en bachelorgrad og kom inn på master hvor jeg hadde tenkt å skrive en oppgave om mestring av angst og depresjon etter en kreftsykdom. Jeg måtte trekke meg da jeg fikk spredning til lungene.

Hun er fortsatt hovedinspirator i Heart Of Hearts AS som startet som et enkvinnesforetak.

– Gjennom blant annet sang og foredrag vil jeg hjelpe folk å være ekte og ærlige mot seg selv og andre. Heart Of Hearts er fundamentert i Guds store hjerte, som banker for oss uansett hva som skjer.

Droppet protese. Sangeren forteller at hun alltid har likt seg i forskjellige miljøer. Som åtteåring var hun 14 dager på Beitostølen helsesportsenter hvor hun traff mennesker i ulike livssituasjoner.

Senere i livet har hun fortsatt å pleie kontakten med ulike typer mennesker. Ikke minst de som har falt utenfor det såkalt gode selskap. På tog, busser, og T-baner tar de gjerne initiativet til en prat med henne.

– De kjenner seg kanskje tryggere i møte med en blind? Men det er også fordi jeg er meg selv, tror jeg. En stund vurderer jeg å ha protese der øyet er ødelagt, men jeg droppet det. Det var vanskelig både å smile og tygge, protesen satt ikke fast. Folk får ta meg som jeg er. Dessuten er det jo fint å få være talsmann for en gruppe, smiler Anne Margrethe.

– *Tenker du på de blinde?*

– Ja, men også jenter som

våger å bryte med det glossy og perfekte skjønnhetsidealet mange jakter etter. Ansiktet viser personligheten, og jeg håper ansiktet mitt målbærer noe naturlig og ekte.

Vanlig skole. Moren hennes er utdannet spesialpedagog, mens den avdøde faren var psykiater. Anne Margrethe vokste opp i de beste hender også faglig. Tre eldre brødre og en storesøster

Ny generalsekretær i CARE

■ **Marte Gerhardsen** (35) er ansatt som generalsekretær i CARE Norge.

– Jeg gleder meg veldig til denne utfordringen. Det blir spennende å lede CARE Norge som er en solid og viktig organisasjon med stort potensial, sier Gerhardsen.

Hun håper hun kan bidra til å gjøre CAREs arbeid mer kjent og

synlig blant folk i Norge. Gerhardsen kommer til CARE Norge fra Utenriksdepartementet. Hun har tidligere vært styremedlem i Flyktninghjelpen.

CARE Norge jobber med nødhjelp og langsiktig bistand i flere av verdens fattigste land. Internasjonalt er CARE verdens tredje største bistandsorganisasjon.

©NTB

VÅRT LAND for 60 år siden

10. januar 1947: 800 arabere beleirer to jødiske kolonier. **Trygve Lie** krever hurtig militærmakt til gjennomføring av Palestinas deling. (Privat til Vårt Land fra UP, sideoppslag) Trygghet for fiskerinæringen er ikke bare et spørsmål om tråldrift. Øyeblikkelig gjennomført rasjonalisering ville bety revolusjon av strukturen i kystens næringsliv. Statsråd **Carlsen** gjør greie for aktuelle problemer i forbindelse med den forestående fiskesesong. (Side 1) Oslo kommune sender 17 mann til St. Moritz. De skal studere arrangementet der nede, med henblikk på at Oslo står som arrangør av olympiaden i 1952. (Side 1) Den må kunne reduseres betydelig... (Leder, side 3, som synes St. Morits-delegasjonen fra Oslo er for stor)

ser seg

Anne Margrethe Lund sier Gud ikke har vist henne hvorfor hun ikke blir helbredet, men at han har vist henne at hun kan være sterk i sin svakhet.

Foto: Olav Solvang

brydde seg, men ga henne ikke særbehandling.

– Jeg husker jeg sto på naboens tak som seks-sju-åring og lurte på om jeg turde hoppe ut i snøen. Brødrene mine ropte: «Hopp! Hopp!». Da jeg nølte, sa de: «Pyse! Pyse!». Da hoppet jeg, ler Anne Margrethe.

De første årene hun gikk på

vanlig skole, opplevde hun at hun var en slags prøvekanin for hvordan blinde kunne integreres med seende elever.

– Det var lite tekniske hjelpemidler den gang. Da jeg ble tolv, kom det bedre teknologi, men jeg måtte likevel ofte bli igjen flere timer for å lære å bruke det nye utstyret. Det dumme var

likevel at jeg ble tatt ut av favorittfaget gym for å holde meg à jour med de tekniske hjelpemidlene. Det ville nok ikke skjedd i dag.

– *Ble du sliten av hardkjøret?*

– Ja, noen ganger ville jeg bare være hjemme. Men jeg kom alltid tilbake. Det gjør jeg fremdeles.

Gunnar «Kjakan» Sønsteby viser vei rundt i «sitt andre hjem» – Hjemmefrontmuseet i Oslo. Her tilbringer han minst to dager hver eneste uke.

Foto: Scanpix

Krigshelt runder 90 år

Birgitte Iversen

NTB

Gunnar «Kjakan» Sønsteby er kalt Norges beste og mest effektive agent. Fredag fyller krigshelten 90 år.

– Jeg var middels og gjennomsnittlig i alt. Middels artium, gjennomsnittlig høyde, utseende, jeg utmerket meg ikke på noen som helst måte.

Slik beskriver mannen, som av britisk etterretning er kalt «Norges mest intelligente, effektive og aktive agent», seg selv.

– Men nettopp derfor var det så vanskelig for Gestapo å få fatt i meg, gliser Sønsteby, som under krigen lekte katt og mus med den tyske okkupasjonsmakten med sine rundt 30 ulike identiteter.

Trener morgen og kveld. De 90 årene er vanskelig å få øye på. Kroppen virker å tilhøre en særdeles sprek 60-åring.

– Hemmeligheten er å leve. Å være med på alt, og ikke holde seg tilbake for noe. Og selvfølgelig å holde seg i form, sier 90-åringen og bokser seg i en mage så stram at det faktisk smeller!

– Man trenger jo ikke løpe 60-meteren når man er 90 år, men man kan for eksempel ligge på rygg og sykle. Jeg gjør det hver morgen og kveld, helt automatisk, samt armbøyninger. Det er hemmeligheten, forteller Sønsteby.

Helt fram til i fjor gikk fjellentusiasten også på ski.

Sønsteby som var 22 år da krigen kom til Norge, ble raskt en av de mest fremtredende personene i motstands-

bevegelsen. Sønsteby ledet den berømte Oslojengen og drev med det meste innen motstandsarbeid; sabotasje, etterretning, kurervirksomhet og illegal presse.

Jobben var livsfarlig, og Sønsteby gikk med håndgranat på seg til en hver tid de siste seks månedene av krigen, fast bestemt på å ta livet av seg dersom han ble tatt.

I to år satt han på Grini. Til tross for de svært tøffe opplevelsene gjennom krigen, forteller Sønsteby at han har vært forskånet for psykiske reaksjoner i ettertid.

– Det er veldig forskjell på folk. Jeg hadde ikke noe problemer. En psykolog ville sikkert ha ledd seg i hjel, mener han.

Eneste igjen. For innsatsen under krigen har Sønsteby blitt overdrysset av priser og hedersbevisninger. Han er den høyest dekorerte personen i Norge med Krigskorset med tre sverd.

For Sønsteby er demokratiet et være eller ikke være. Å formidle dette budskapet har vært hans livs store prosjekt etter krigen. Opp gjennom årene har Sønsteby holdt flere tusen foredrag i inn- og utland, først og fremst til skoleelever.

I dag er Sønsteby den eneste gjenlevende av den gamle Oslojengen.

Sønsteby feires i dag av både kongen, kronprinsen og forsvarsministeren, under en høytidelig mottakelse på Akershus festning.

– Jeg håper den blir feiret på en slik måte at jeg greier å bli hundre!, sier jubilanten om sine egne ønsker for dagen.